

Kommunnytt

HÖST/VINTER 2022

NYHETER

SAMHÄLLSINFORMATION

Möt vår energirådgivare och få tips för att minska
din elförbrukning ➤ *Läs mer på sida 7*

Arbetsro i klassrummet med PAX

➤ *Läs mer på sida 4*

Trygghetspunkter när krisen kommer

➤ *Läs mer på sida 5*

Brev från Christina och Lars

Ekonomiska utmaningar

Vi är på väg in i en ny mandatperiod och med det ett nytt kommunfullmäktige, mer om det på baksidan av detta Kommunnytt.

Vi ser nu framför oss en period av ganska tuff ekonomi. De höga priserna påverkar oss som kommun och vi har fått höja anslag till bland annat livsmedel i måltidsorganisationen. I dagsläget har vi flera lån och elavtal bundna så där har vi ännu inte sett stora kostnadsökningar. Men i takt med att fler avtal löper ut kommer kostnaderna öka för oss också.

Vi kommer fortsätta investera i bland annat nya lokaler, men hur snabbt och i vilken takt det får vi ta i förhållande till vad ekonomin tillåter.

Varmt välkomnade

När kriget i Ukraina bröt ut kom det snabbt många flyktingar till oss i Lessebo kommun och ni var många invånare som visade på ett otroligt stort engagemang. För detta ska ni ha ett stort tack och vi vet att detta uppmärksammats även utanför kommunen.

Vi ser just nu både att vi har invånare som lämnar oss för att de flyttar närmre de jobb de fått på andra platser. Samtidigt ser vi en inflyttning och ett sug över att bo nära den fina natur som finns i vår kommun. Vi kommer fortsätta skapa flera olika alternativ för boende så att

oavsett hur man vill och kan bo så ska det vara möjligt att flytta till Lessebo kommun.

Du har möjlighet att påverka

Under hösten pågår också flera möjligheter till påverkan. Det är dels de träffar för medborgardialog som vi i kommunen har genomfört på alla orter men också den nationella medborgarundersökningen och polisens trygghetsmätning. Det går också alltid att lämna synpunkter via vår hemsida. Vi välkomnar alla era synpunkter och svar och använder oss av dem när vi planerar och genomför Lessebo kommuns verksamhet.

En stark uppmaning till alla er invånare och företagare är att fortsätta höra av er och vara med och påverka!

Christina Nyquist, kommunchef
Lars Altgård, kommunstyrelsens ordförande

Boka fjärrvärme nu – installera nästa år!

Priset höjs vid nyår, men boka redan nu. Ring Mikael på 0478-128 09 eller läs mer på www.lessebofjarrvarme.se

Innehåll

Brev från Christina och Lars, kontaktcenter	sida 2
Det händer på biblioteket!	sida 3
Arbetsro i klassrummet med PAX, Barnets bästa	sida 4
Krisberedskap - trygghetspunkter, juleljus	sida 5
Äldreomsorgen, Näringslivsgalan	sida 6
Miljö och energi, Problem med vildsvin, Miljörutan	sida 7
Nya kommunfullmäktige igång, Arbete och integration, Ungar filmar sin verklighet, Fritidsbiblan	sida 8

Kontaktcenter

Från och med den 1 december öppnar Lessebo kommun ett kontaktcenter. Här samlar vi ihop växel, receptionen i kommunhuset och epost till en tydlig funktion. Redan idag finns en grupp informatörer som arbetar med dessa arbetsuppgifter och med namnbyte till kontaktcenter förtydligas att det är en gemensam ingång.

Vi riktar oss mot alla invånare och företag i Lessebo kommun och är också turistinformation.

Du kan besöka oss på Storgatan 78 i Lessebo eller ringa 0478-125 00. Epost skickas till kontaktcenter@lessebo.se.

Våra öppettider är vardagar kl. 07.45-12.00 och kl. 12.45-16.00.

Utöver kontaktcenter kan man dygnet runt sköta ärenden hos Lessebo kommun via e-tjänster som finns på hemsidan www.lessebo.se.

KommunNytt

Ansvarig utgivare: Christina Nyquist **Upplaga:** 4500 ex

Redaktion: Kommunikationsgruppen, Olof Björkmarker / Odette Wassenaar (Kommunledningsförvaltningen)

Papper & Tryck: Scandia 2000 Smooth White, 200 g från Lessebo Paper. Tryckt hos Tryckservice i Ängelholm AB
Bild på framsidan: En solcellsanläggning

Vi reserverar oss för tryckfel och eventuella ändringar.

Det händer på biblioteket!

Evenemang

Kom och var med på olika evenemang i form av sagostunder, föreläsningar, kultur- och temakvällar och mycket mer. Vi arrangerar även återkommande evenemang så som digitalt språkcafé, bokcirkel, släktforskarjour, läs, sjung och ramsa och sagostund på arabiska. Aktuella evenemang hittar ni på vår hemsida bibliotek.lessebo.se

Välkomna att surfa in!

Digitalt språkcafé

Lessebo, Alvesta, Karlshamn, Ljungby, Olofström och Växjö bibliotek bjuder in till digitalt språkcafé. Språkcafé passar alla som vill öva svenska på ett enkelt och roligt sätt.

Under hösten träffas vi digitalt varje onsdag 31 augusti - 14 december kl. 16.00-17.00 och varje torsdag 1 september - 15 december kl. 10.00-11.00.

Vill du vara med? Gå in på <https://meet.jit.si/pratasvenskamedoss> för att delta. Du behöver inte anmäla dig.

Följ Biblioteket på Facebook och Instagram för inspiration och evenemang: [lessebobibliotek](https://www.facebook.com/lessebobibliotek)

Läs, sjung och ramsa

Träffa oss på biblioteket för en rolig stund. Vi leker, sjunger tillsammans och myser med en bok. För de små barnen 0-12 månader. Träffarna är GRATIS. Ingen anmälan!

Sagostund på arabiska

Razan läser en saga på arabiska och vi pysslar tillsammans. För barn i åldrarna 3-5 år.

Tillsammans med föräldrar. Träffarna är GRATIS. Ingen anmälan!

Under hösten träffas vi följande måndagar 26 september, 24 oktober, 21 november och 12 december kl. 10.00-11.00.

Släktforskarjour

Nyfiken på släktforskning?

Kronobergs Genealogiska Förening erbjuder privat handledning i släktforskning på biblioteket. Boka tid, 30 minuter/gång.

Under hösten går det bra att boka tid följande måndagar: 3 oktober, 7 november och 5 december från kl. 14.00.

Boka via telefon 0478-125 66 eller e-post biblioteket@lessebo.se

Öppettider

Aktuella öppettider hittar du via bibliotek.lessebo.se

*Röda dagar har vi stängt.
Vid helgdagar kan öppettiderna vara något begränsade.*

Bokcirkel

Älskar du att läsa och tycker att det vore spännande att dela dina läsupplevelser med andra? Då kan en bokcirkel vara något för dig. Vi erbjuder både fysiska och digitala bokcirkel, välj vad som passar dig bäst!

Den digitala bokcirkeln är öppen för alla. Vill du vara med? Sök upp Lessebobibblans bokcirkel på Facebook och skicka en begäran om att gå med.

Är du intresserad av att vara med i en fysisk bokcirkel, kontakta biblioteket via telefon 0478 125 66 eller e-post biblioteket@lessebo.se

Arbetsro i klassrummet med PAX

Ett antal lärare i de lägre skolåren F-3 har utbildats i metoden PAX. Veronica Ahlex arbetar på Kvarndammskolan i Hovmantorp och en av de lärare som gick utbildningen under september.

- Det är en helt fantastisk utbildning vi fått. Vi har fått lära oss tio verktyg som man kan använda för att skapa ett lugnare klassrum med mer studiero, berättar Veronica Ahlex. Det finns lite att förbereda i klassrummet men utbildningen har gjort mig taggad så jag vill egentligen dra igång redan nu.

Veronica arbetar i förskoleklass på Kvarndammskolan och ser flera fördelar med att börja med metoden i de yngre åren. Hon har varit på skolan i fem år och beskriver sig som ny. Före Kvarndammskolan var hon 21 år på sin tidigare arbetsplats.

- Lär vi barnen att det går att lära sig mer när det är lugnt i klassrummet så är jag övertygad om att vi kommer se fler som lyssnar och hänger med, säger Veronica. Den ökade självkänsla som de får kan eleverna ta med sig när de blir äldre och byter årskurs. Hela syftet med metoden är att skapa lugn och arbetsro i klassrummet och vi har fått konkreta metoder att börja arbeta med från dag ett.

PAX i skolan är ett koncept som bygger på internationell erfarenhet och forskning. När de utbildade lärarna är klara får de ett certifikat och det finns också möjlighet att bli PAX-instruktör och då utbilda och vägleda kollegor i metoden.

Barnens bästa fortsätter gälla i Lessebo kommun

Under 2019 påbörjade barn- och utbildningsförvaltningen, kultur och fritid, socialförvaltningen och barnavårdscentralen i Lessebo kommun samverkan för att förverkliga Barnens bästa vision:

”Tillsammans skapar vi en trygg och säker uppväxt för VARJE barn genom främjande, tidiga och samordnade insatser”. Målet är utgå från barnets behov och inte hur myndigheterna är organiserade.

En styrgrupp har skapats för att förbättra samverkan och kunna erbjuda tidigare och mer kvalitativa insatser för barn och unga. Det är verksamhetsledningen och professionen som har ansvar för att samverkan ska komma till stånd och att hela processen från utredning, bedömning, genomförande och uppföljning av insatser genomförs på ett rättssäkert sätt och utifrån bästa möjliga kunskap.

Just nu håller styrgruppen på att implementera Kronobarnsmodellen av Barnets bästa. Detta är ett samarbete mellan skola, socialtjänst och sjukvården för att stärka barnets rätt och för att barnets behov ska bli tillgodosedda inom skola och sjukvård. Det är ett tätt samarbete för att barns behov av stöd och hjälp ska kunna identifieras tidigt och för att insatser snabbt ska kunna sättas in.

Samverkan har definierats i en lokal handlingsplan och innefattar flera områden som verksamhetsledning och professionen har arbetat med. Denna handlingsplan innehåller flera punkter, inklusive:

- Skapa god grund för samverkan mellan professioner och verksamheter.
- Samarbete mellan skolan och socialförvaltning (tydliggöra roller, ansvar och förväntningar).
- Familjecentralen, psykisk hälsa- problematisk skolfrånvaro, föräldramöte på olika språk, samarbete med vårdcentralen, KAA och SUVAS, fritidsgårdar inklusive lovverksamhet, brottsförebyggande arbete.
- Kunskap om Kronobarnsmodellen och dess verktyg.

Trygghetspunkter när krisen kommer

På varje ort i Lessebo kommun finns i förväg utsedda trygghetspunkter. Dessa kan aktiveras om en större kris inträffar.

- Syftet med trygghetspunkterna är att invånare ska kunna få tillgång till korrekt och aktuell information och kanske också kunna värma sig och få något varmt att dricka, berättar Patrik Itzel som är säkerhets- och beredskapssamordnare på Lessebo kommun. Det handlar om att tillgodose några av våra grundläggande behov som vatten, värme och information.

Du som invånare är välkommen till trygghetspunkten om du söker information eller om du inte kan vistas hemma. En trygghetspunkt öppnar vid kriser och det kan till exempel handla om långvariga större bränder, översvämningar eller strömavbrott som påverkar många invånare.

I första hand är det **Kulturhuset 51:an i Lessebo** samt **Folkets hus i Hovmantorp, Kosta och Skruv** som kommer vara trygghetspunkter. I andra hand så är det **skolorna Bikupan i Lessebo, Kvarndammskolan i Hovmantorp, Lustigkullaskola i Kosta och Björkskolan i Skruv** som kommer vara trygghetspunkter.

- När krisen inträffar kommer vi berätta vilka trygghetspunkter som öppnas. Beroende på vad som inträffat kan det variera, säger Patrik Itzel. Om det inte finns el eller internet så kan man ta sig till en av platserna vi pekat ut och där berättar vi vilka trygghetspunkter som faktiskt är öppna. Informationen kommer också förmedlas via Lessebo kommuns hemsida och sidan på Facebook eller via myndighetsmeddelande i radio på beredskapskanalen P4 Kronoberg.

- Notera gärna vilka trygghetspunkterna är och att de finns, säger Patrik Itzel. Vi hoppas att inte stora kriser ska inträffa men om de gör det så är vi förberedda.

Var finns trygghetspunkterna?

I första hand:

Kulturhuset 51:an, Storgatan 51, Lessebo

Hovmantorps Folkets hus, Parkgatan 1, Hovmantorp

Kosta Folkets hus, Stora Vägen 47, Kosta

Skruvs Folkets hus, Västra Vägen 8, Skruv

I andra hand:

Bikupans högstadieskola, Herrgårdsgatan 9, Lessebo

Kvarndammskolan, Skolgatan 3, Hovmantorp

Lustigkulla skola, Stora Vägen 73, Kosta

Björkskolan, Parkvägen 7, Skruv

Saker att ta med dig (om du inte kan vara kvar hemma)

- ▷ Telefon och laddare
- ▷ Mediciner
- ▷ Extra underkläder och strumpor och något varmt, till exempel en jacka
- ▷ Leksak eller gosedjur om du har barn med dig
- ▷ Det går ej att ta med husdjur in på trygghetspunkten

Mer om din egen beredskap och vad du kan ha hemma finns på www.msb.se/egenberedskap.

Nu tändas tusen juleljus!

Här följer Brandskyddsföreningens fem bästa tips för att de inte ska orsaka bränder:

- 1. Var ingen träskalle** - Ära vare Gud i höjden, använd inget gjort i slöjden. Ljusstakar ska stå stadigt, ha rätt dimensioner för ljuset – och tillverkas i obrännbara material.
- 2. Fördela ansvaret** - Den som tänder ljusen ska släcka ljusen. Använd en mobilpåminnelse, och sätt en dekal vid ytterdörren som påminner dig om att släcka ljusen.

3. Rensa riskerna - Vad vore julen utan vackra dekorationer, gardiner och dukar? Desto tråkigare om de brinner upp för att de placerats vid ett levande ljus.

4. Placera värmeljusen klokt - Värmeljus som står tätt kan bli så varma att stearinet antänds. Fukt som samlas i aluminiumkoppen kan skapa en ångexplosion som välter ljuset.

5. Ha släckutrustningen redo - Om ett levande ljus får tag i en gardin så hinner du inte springa ut i garaget för att hämta brandfilten eller släckaren.

Äldreomsorgen

Furugården på utflykt

Särskilt boende Furugården i Skruv har varit på utflykt till Hönsalottas luffarmuseum i Boda. Det var ett digert program med välkomstdrink, middag, föreläsning om luffare och om glasets historia, sång, musik, ostkaka och kaffe. En av deltagarna var över 100 år och är den äldsta besökaren som museet har haft och belönades med en medalj. Resan genomfördes med stöd från Kampradstiftelsen som bedriver projektet "Trivselbussar". Projektet vill ge äldre möjlighet till meningsfulla aktiviteter genom gruppresor med buss. Både de boende och personalen hade en trevlig dag i Boda och planerar för fler aktiviteter i framtiden.

Bild: Lökplantering i Sjöglimtens trädgård

Grön omsorg

Sedan den 15 maj pågår ett projekt inom äldreomsorgen i Lessebo kommun där man jobbar för att motverka ensamhet bland äldre och öka kvaliteten i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom.

Projektledaren Linda Sandberg som är utbildad trädgårdsmästare och undersköterska gör aktiviteter tillsammans med deltagarna som handlar om sambandet mellan människan och den gröna miljön vi omges av.

Under vår och sommar har det såtts frön, skolats om plantor som vi sedan har planterat ut för att kunna skörda sommarblommor till buketter. På så sätt har deltagarna kunnat följa fröet fram till färdig blomma och bunden bukett.

I projektet arbetar vi för att utveckla de befintliga trädgårdarna på serviceboendena. Deltagarna medverkar i trädgårdsarbetet efter dagsform och förmåga. Ibland blir det över ett samtal om trädgårdshistoria inomhus, ibland planterar vi lökar eller rensar ogräs utomhus.

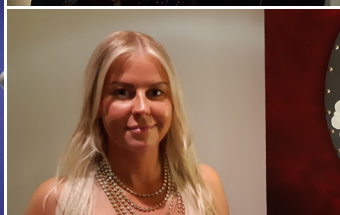
Näringslivet

Prisutdelning på Näringslivsgalan

En rekordpublik hade slutit upp till Lessebo kommuns näringslivsgala när det offentliggjordes att Sune och Mia Markmann som driver Grimsnäs herrgård blivit **årets företagare** i kommunen. Priset delas ut av den nationella organisationen Företagarna och de representerades på plats av sin lokala förening.

Årets nya företag tilldelades Amanda Regnander som med sitt Design by Amanda.R AB i enlighet med motiveringen utvecklat hållbart företagande och nu är inom olika verksamhetsområden och en förebild att inspireras av.

Två företag fick pris som **årets UF-företag**. Det var Keven Aleks som med sitt Lessebo Finest UF skapar smycken och armband. Det andra är Bojang UF där Modou Lamin importerar afrikanska tyger som han sen gör kläder och andra kreaturer av.

Årets Unga Företagare i Lessebo kommun tilldelades Frida och Sara Elm på Skrufs Glasbruk. Representanterna för föreningen Företagarna lyfte fram företagets långa historia och att det med en ny generation finns goda framtidsutsikter.

Spara energi – inte bara bra för plånboken och miljön

Alla kan vara med och spara el och det är inte bara bra för miljön om vi förbrukar mindre el. Det bästa är om man kan göra stora förändringar, som till exempel att gå från elvärme till annat som fjärrvärme eller bergvärme.

Lessebo kommun har till exempel bytt ut alla gatulampor till LED, vilket halverat förbrukningen. Kommunen har också byggt solceller på flera byggnader och därmed minskat den köpta förbrukningen. Nu ser hela kommunkoncernen över styrningen av fastigheter så att värme och ventilation är rätt intrimmade och förbrukar energi så effektivt som möjligt.

Men det går att göra små saker som om alla gör dem minskar belastningen på kraftnäten. Det handlar om att förbruka mindre el främst på morgon och på kvällen. Om endast två procent flyttas från dessa tider minskar risken för att elen stängs av. Svenska Kraftnät som styr kraftnätet har rätt att tillfälligt stänga av elen om belastningen blir för hög.

Två procent motsvarar ungefär en grads sänkning av innetemperaturen i alla svenska bostäder. Både enkla tips och stora frågor om el hittar du på www.lessebo.se/energi

Bild: Jämna ut förbrukningen, från Energimyndigheten

Problem med vildsvin

Under de senaste veckorna har många haft problem med vildsvin som kommer in i trädgårdar och nära tätorterna. Det finns rapporter om att vildsvinen inte är lika skygga som tidigare på vissa platser. Meddela oss om du sett vildsvin i tätorterna. Tipsa om spår efter vildsvin via vår e-tjänst, informationen hjälper skyddsjägarerna att hitta rätt.

Du kan göra följande för att skydda din tomt från vildsvin:

- Ta bort fallfrukt och fågelfrö. Tänk också på att även en kompost är intressant föda för ett vildsvin.
- Skydda din trädgård med staket, stängsel eller elstängsel.
- Riggga störningar. Belysning, ljud, luktdoel eller liknande kan fungera för att skrämja eller störa vildsvinen.

Rapportera in via vår e-tjänst på lessebo.se. Vi meddelar våra kommunala skyddsjägarer som då kan följa vildsvinen och hur de rör sig i vår kommun.

Miljörutan

Energirådgivare

Energi- och klimatrådgivningen är en opartisk och kostnadsfri service från din kommun. Rådgivningen vänder sig till privatpersoner, företag och organisationer.

I Lessebo kommun är det Svante Möller som är miljö- och hållbarhetsstrateg på samhällsbyggnadsförvaltningen som du kan ställa frågor till.

Några tips i vardagen:

Lessebo kommun har samlat information om olika bidrag, elhandel, isolering, solceller, ventilation och uppvärmningsmetoder på www.lessebo.se/energi. Läs gärna där och få tips.

- Byt till effektiv och bra belysning, som LED-lampor och lågenergilampor och släck när ljuset inte behövs.
- Dra ur alla laddare, till exempel till mobilen, när de inte används.
- Tvätta i 40 grader istället för 60 grader, när det är möjligt. Det kan nästan halvera energianvändningen.
- Att diska i diskmaskin sparar energi jämfört med att diska för hand.

Vill du ha mer information om vårt energi- och miljöarbete? Kontakta Svante Möller på svante.moller@lessebo.se eller via telefon 0478-126 00.

Runt om i kommunen

Nya kommunfullmäktige igång

Nu har det nya kommunfullmäktige sammanträtt. De 35 ledamöterna utsågs i valet i september.

Eftersom det var första mötet på mandatperioden utsågs ett presidie med ordförande och vice ordföranden i kommunfullmäktige. Man utsåg också en valberedning som ska förbereda val av kommunstyrelsen, nämnder och övriga val av förtroendevalda. Dessa väljs i december och tillträder sen från och med januari 2023.

Till ny ordförande i kommunfullmäktige valdes Ragnar Lindberg (S). Till förste vice ordförande valdes Anders Jonsäng (C) och till andre vice ordförande valdes Börje Erlandsson (M).

I Lessebo kommun finns efter valet en valteknisk samverkan mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet som gått ut med att de avser styra kommunen de kommande fyra åren. Dessa tre partier har samlat 19 av 35 platser i kommunfullmäktige, vilket innebär att de har en majoritet av platserna.

Arbete och integration

Ett jätteviktigt arbete då en lyckad integration kan leda till ett rikare näringsliv och meningsfull sysselsättning för fler. På **Intern service** arbetar vi med service mot kommunen. Vi sköter badplatser, röjer vandringsleder, snickrar och målar. Har man en praktisk bakgrund så är detta en bra arbetsträningsplats. Här tränas språket och kunskaperna inom olika yrken.

I våra butiker **Miljöverkstan**, **Byggåterbruket** och **Tygåterbruket** erbjuds bra arbetsuppgifter där kreativitet och språk tränas.

Vi skapar en meningsfull sysselsättning till våra kommuninvånare och arbetar med att slussa personer vidare mot arbete eller utbildning.

Har du saker du vill skänka till oss som vi kan sälja vidare, ring 0478-12748 eller 0478-12749 så hämtar vi. Eller lämna i vår container på återvinningsstationen i Lessebo.

Ungar filmar sin verklighet

100 elever från högstadieskolan Bikupan har gjort filmer om skolan eller om sin verklighet. Det var ett stort filmprojekt som 7:orna kämpade med. De fick mycket stöd av Svenska Filminstitutet och slutresultatet blev många otroligt bra filmer.

Svenska Filminstitutet kommer även vara med när det kommer vara mycket satsning på unga och film under kommande år.

Själva verksamheten organiserades av kultur och fritidsavdelningen och syftet var att ge ungdomar i Lessebo kommun chansen att få en röst samt att de ska få chansen att berätta om sina liv. Svenska Filminstitutets syfte var att ge barn och unga möjligheten till kunskaper om rörliga bilder men också att de ska få filmupplevelser.

De flesta som går i 7:an även unga i andra åldrar har aldrig fått chansen att lära sig filmspråket. Men nu har de lärt sig att skapa korta filmer som de och lärarna blev väldigt nöjda med.

- Eleverna har precis gjort färdigt sina filmer för i vår och fick diplom, säger Malin Andersson som stod bakom projektet.

Liknande projekt kommer komma framöver igen. Det kommer bland annat vara att tjejer som precis slutat nian kan vara med på ett dokumentärfilmprojekt som pågår i kulturhuset och är ett samarbete mellan biblioteket och fritidsgården.

Fritidsbiblan

Hemma i våra gömmor runt om i kommunen finns det mängder av sport- och friluftsutrustning som bara ligger till ingen nytta.

Det kan vara längdåkningskidor, sovsäck som sällan eller aldrig blivit använd eller fotbollsskor som blivit urvuxna. Cykel, bouleklot, basketboll, eller tält.

Vi på Fritidsbiblan tar tacksamt emot all utrustning och lånar ut den gratis, precis som ett bibliotek. Om du vill låna eller skänka saker är du välkommen till sporthallen, Sommarvägen 3 i Lessebo.

Våra öppettider är: måndag, onsdag och fredag kl.15.00-18.00.

Kolla på lessebo.se vad som händer i kommunen.

Du kan också följa oss på Facebook och Instagram!

Lessebo kommun

Lessebo kommun, 365 80 Lessebo
www.lessebo.se

Har du evenemangstips?

Välkommen att anmäla dem på lessebo.se/evenemangstips